

درس ۱۰ - چه عواملی موجب گسترش ...

اسطرلاب	۱- مسلمانان به کمک موقعیت ستاره‌ها را مطالعه می- کردند.
کشتی‌ها - ستاره‌ی قطبی	۲- مسلمانان در ساختن و هدایت مهارت داشتند و با توجه به جهت در آسمان مسیر خودشان را در دریا پیدا می‌کردند.
دانشگاه جندی شاپور	۳- یکی از مهم‌ترین مراکز علمی در دوره‌ی اسلامی بود.
بخارا - ابن سینا	۴- سامانیان در شهر کتابخانه‌ی عظیمی داشتند که سال‌ها در آن جا مشغول تحقیق و مطالعه بودند.
خواجه نظام الملک	۵- یکی از وزیران معروف ایرانی بود که مدارس نظامیه را تأسیس کرد.
عضدالدوله‌ی دیلمی - بغداد	۶- معروف‌ترین بیمارستان دوره‌ی اسلامی را شخصی به نام در شهر بنا کرده بود.
صحیح	۷- آیات قرآن کریم انسان‌ها را به تفکر درباره‌ی آفرینش جهان دعوت می‌کند.
غلط	۸- در دوره‌ی اسلامی تجارت و بازرگانی فقط از راه خشکی رونق داشت.
صحیح	۹- دانشگاه‌های امروز جهان تقليدی از مدارس نظامیه است.
صحیح	۱۰- رصدخانه‌ها محل تحقیق درباره‌ی ستارگان بودند.
فرمودند: «به دنبال کسب علم باشید؛ حتی اگر مجبور شوید تا چین بروید.»	۱۱- پیامبر گرامی اسلام درباره‌ی کسب علم چه فرمودند؟
به تفکر درباره‌ی آفرینش جهان، حرکت ستارگان و سیارات، زندگی جانوران و گیاهان و نظایر آن ...	۱۲- آیات قرآن انسان‌ها را به تفکر درباره‌ی چه چیز‌هایی دعوت می‌کند؟
برای تعیین جهت قبله، پی بردن به ساعت طلوع و غروب خورشید و تقویم و انجام عبادت‌ها، کشتیرانی در دریا و نظایر آن	۱۳- مسلمانان چرا به علم ریاضیات و ستاره‌شناسی نیاز داشتند؟
مسلمانان در ساختن و هدایت کشتی‌ها مهارت داشتند و چگونه مسیر جهت ستاره‌ی قطبی در آسمان مسیر خود را در دریا پیدا می‌کردند.	۱۴- مسلمانان در کدام فن دریانوردی مهارت داشتند و چگونه مسیر خود را در دریا پیدا می‌کردند؟

-۱- آموزه‌های دین اسلام	-۲- نیازهای جدید جوامع مسلمان	-۳- ترجمه	-۴- حمایت فرمانروایان از دانشمندان	-۵- تجارت و بازرگانی	-۶- کاغذسازی	-۱۵- عواملی که موجب گسترش علوم و فنون در دوره‌ی اسلامی شد را نام ببرید.
مدارسی بودند که عده‌ی زیادی از افراد در آن‌ها علم می‌آموختند و همان‌جا زندگی می‌کردند و حکومت خرج تحصیل و زندگی آن‌ها را می‌داد.						-۱۶- نظامیه‌ها چگونه مدارسی بودند؟
-۱- دانشگاه و کتابخانه	-۲- نظامیه	-۳- رصدخانه	-۴- بیمارستان			-۱۷- مراکز علمی جهان اسلام را نام ببرید.
خودشان برای ایجاد کتابخانه، مدارس و مراکز علمی پیش‌قدم می‌شدند.						-۱۸- فرمانروایان چگونه از دانشمندان و هنرمندان اسلامی حمایت می‌کردند؟
در سفرهایی که بازرگانان از طریق راه‌های دریایی و خشکی برای تجارت آمد و رفت می‌کردند، این علوم و فنون از جایی به جای دیگر منتقل می‌شد.						-۱۹- چگونه علوم و فنون اسلامی از جایی به جای دیگر منتقل شد؟
در زمان ساسانیان در اهواز تأسیس شد.						-۲۰- دانشگاه جندی شاپور چه زمانی و در کجا تأسیس شد؟
در دوره‌ای که مسلمانان به پیشرفت‌های بزرگ علمی دست یافته بودند مردم اروپا در جهل و خرافات زندگی می‌کردند و از پیشرفت‌های علمی در بین آن‌ها خبری نبود این دوره به «عصر تاریکی» معروف است.						-۲۱- عصر تاریکی اروپا به چه دوره‌ای گفته می‌شود؟
(۱) مصر و یونان	(۲) ایران و یونان					-۲۲- مسلمانان از آثار علمی کدام کشورها، بیشترین استفاده را می‌کردند؟
(۳) مصر و ایران	(۴) ایران و چین					-۲۳- آثار علمی ایران در زمان قدیم به چه زبانی بوده است؟
(۱) پهلوی	(۲) عربی					-۲۴- ابن سینا در کتابخانه‌ی کدام شهر، سال‌ها به مطالعه و تحقیق پرداخت؟
(۳) یونانی	(۴) فارسی دری					-۲۵- کدام امامان ما کلاس‌های درس داشتند و شاگردان زیادی را تربیت کرده‌اند؟
(۱) اهواز	(۲) بخارا					-۲۶- کدام یک از مراکز علمی، شبانه روزی بود و تحصیل و زندگی در آن رایگان بود؟
(۳) قزوین	(۴) جندی شاپور					-۲۷- در دوره‌ی اسلامی در کدام شهرها رصدخانه وجود داشت؟
(۱) امام محمد باقر(ع) و امام جعفر صادق(ع)						
(۲) امام جعفر صادق(ع) و امام حسین(ع)						
(۳) امام حسن عسگری(ع) و امام محمد باقر(ع)						
(۴) امام حسین(ع) و امام محمد باقر(ع)						
(۱) دانشگاه جندی شاپور	(۲) رصدخانه‌ی ری					
(۳) مدارس نظامیه	(۴) کتابخانه‌ی بخارا					
(۱) بغداد- تبریز- اهواز	(۲) بغداد- اصفهان- ری					

(۴) ری- شیراز- بغداد	(۳) اهواز- ری- اصفهان		
(۱) بیمارستان جندی شاپور	(۲) بیمارستان ری	-۲۸- معروف ترین بیمارستان دوره‌ی اسلامی کدام بود؟	
(۳) بیمارستان بغداد	(۴) بیمارستان بخارا		
۲۵۰	۲۰۰	(۳)	(۴)
۱۵۰	۳۰۰	(۲)	(۱)
(۱) نظامیه‌های نیشابور و ری	(۲) نظامیه‌های اصفهان و ری	-۳۰- نظامیه‌های معروف در دوره‌ی اسلامی کدام‌ها بودند؟	
(۳) نظامیه‌های بخارا و نیشابور	(۴) نظامیه‌های نیشابور و بغداد		
(۱) ریاضیات و فیزیک	(۲) ستاره‌شناسی و ریاضیات	-۳۱- مسلمانان برای کارهایی مثل تعیین قبله، پی بردن به ساعت	
(۳) ریاضیات و هندسه	(۴) ستاره‌شناسی و نجوم	طلوع و غروب خورشید و تقویم به کدام علوم نیاز داشتند؟	
(۱) رونق تجارت و بازارگانی	(۲) حمایت فرمانروایان از دانشمندان	-۳۲- مهم‌ترین علّت پیشرفت علمی مسلمانان کدام است؟	
(۳) آموزه‌های دین اسلام	(۴) ترجمه‌ی آثار علمی		
(۱) مصریان	(۲) یونانی‌ها	-۳۳- مسلمانان فن کاغذسازی را از چه کسانی آموختند؟	
(۳) اعراب	(۴) چینی‌ها		
(۱) نظامیه‌ی بغداد	(۲) دانشگاه جندی شاپور	-۳۴- کدام مرکز علمی در زمان ساسانیان، در شهر اهواز تأسیس	
(۳) رصدخانه‌ی ری	(۴) کتابخانه‌ی بخارا	شده است؟	
(۱) عضدالدّوله‌ی دیلمی	(۲) خواجه نظام‌الملک	-۳۵- معروف‌ترین بیمارستان دوره‌ی اسلامی را چه کسی بنا کرد	
(۳) جابر بن حیان	(۴) ابوریحان بیرونی	است؟	

(۱) گزینه‌ی (۲)	(۲) گزینه‌ی (۳)	(۳) گزینه‌ی (۴)	(۴) گزینه‌ی (۵)
-۲۵	-۲۶	-۲۷	-۲۸
-۲۶	-۲۷	-۲۸	-۲۹
-۲۷	-۲۸	-۲۹	-۳۰
-۲۸	-۲۹	-۳۰	-۳۱
-۲۹	-۳۰	-۳۱	-۳۲
-۳۰	-۳۱	-۳۲	-۳۳
-۳۱	-۳۲	-۳۳	-۳۴
-۳۲	-۳۳	-۳۴	-۳۵

مریم عزیزی - تالار تلگرامی معلمان ششم ابتدایی - دکتر صفائی